

## ‘Je kunt het best wijkgericht, gemeenschapsopbouwend werken’

Serie: Sociaal werk in de tweede coronagolf, aflevering 5

Interview met Anita Keita van Versa Welzijn in Hilversum



Versa Welzijn werkt volgens het Rijnlands model en ABCD in de wijken; twee kanten van dezelfde medaille. Dit houdt onder meer in dat teams zelforganiserend zijn en Versa werkt als een gemeenschap. Dat was een voordeel in de eerste en in de tweede coronagolf. ‘Teams waren zelf aan zet,’ zegt Anita Keita van Versa Welzijn in de Gooi en Vechtstreek. ‘Ze voelden zich vrij om te doen wat nodig was. Ze hoefden niet op een manager of een crisisteam te wachten.’ Ook Versa heeft zichzelf in tijden van corona goed op de kaart gezet. ‘Wij begrijpen dat gemeenten worstelen met tekorten voor jeugdzorg en Wmo, maar proberen gemeenten ervan te overtuigen dat je het best wijkgericht kunt werken, gemeenschapsopbouwend, in plaats van 150 ambulante

begeleiders met auto’s door de regio laten rijden om hun geïndiceerde uren af te werken met nul binding met de wijken.’ De grootste uitdaging bij corona is, juist nu, blijven werken aan je visie, met gemeenten en andere partners.

Versa Welzijn is actief in de gemeenten Hilversum, Huizen, Gooise Meren, Weesp, Wijdemeren, Blaricum, Eemnes en Laren. Een werkgebied met in totaal 150.000 inwoners. Het hoofdkantoor staat in Hilversum. ‘Wij hebben ongeveer 200 medewerkers en ca 1.600 vrijwilligers die echt aan Versa verbonden zijn. Zij staan allemaal in contact met sociaal werkers van Versa. Daarnaast werken we samen met nog meer actieve inwoners.’

Op de website van Versa Welzijn vinden we veel informatie over de aangepaste dienstverlening van de organisatie, de aangepaste dienstverlening van Stichting Maatjes-project Gooi en Vechtstreek, over verantwoord boodschappen doen voor anderen. Inwoners kunnen het Help-je-buren kaartje downloaden, invullen en bij burens in de brievenbus stoppen. Handig zijn de vijf tips van Buurtbemiddeling Versa Welzijn voor burensirraties ten tijde van corona, want juist nu kunnen ‘extra veel irritaties tussen burens’ ontstaan. Maar er staat ook info op de website over allerlei landelijke hulplijnen, zoals de Rode Kruis Hulplijn, de website eentegeneenzaamheid, Steunpunt Coronazorgen en Helpdesk Welkom Online. Ook vind je er een aantal websites met info over ouderschap en corona.

*Versa Welzijn werkt volgens het Rijnlands Model. Dat houdt onder meer in dat teams zelforganiserend zijn. Was dat een voordeel in de eerste en tweede coronagolf?*

‘Ja, dat denk ik wel. Teams waren zelf aan zet. Ze voelden zich vrij om te doen wat nodig was. Ze hoefden niet op een manager of een crisisteam te wachten. Die reflex hebben sommige



medewerkers desondanks nog steeds. Na een persconferentie van premier Rutte en minister De Jonge is er altijd stress rond de vraag: wat mag nu wel en wat mag nu niet? Onze richtlijn is: laat zo goed mogelijk doorgaan wat kan doorgaan. Bespreek dit soort vragen in je team. Doe niets op eigen houtje. Dat begint steeds meer te landen. Teams voelen alle ruimte om creatief met dit soort vragen om te gaan. Ze hebben alle info. Weten wat hun opdracht is, hoe hun begroting in elkaar zit. Het lukt teams nog beter dan in de eerste golf om creatief en flexibel te zijn. Tijdens de eerste golf was er ook angst onder deelnemers. Nu, tijdens de tweede golf, is die angst er veel minder en slagen medewerkers er nog makkelijker in om te kijken welke activiteiten door kunnen gaan en op welke manier. Veel medewerkers werken op locatie, maar we laten hen de keus. Medewerkers mogen ook thuis werken. Er kan immers veel online. Wel vragen we hen hierover een open gesprek met hun team te voeren, opdat mensen samen afwegingen kunnen maken en elkaars keuze kunnen respecteren'

*Noem eens een mooi voorbeeld?*

'In Weesp kwamen buurtsportcoaches op het idee om met whatsapp een online bingo te doen. Dat leidde weer tot het ontstaan van allerlei informele whatsappgroepen, die nu doorgaan, ook zonder bingo. Mensen vinden elkaar. Na de eerste golf ook live. Dat was een onverwacht effect. Een ander mooi voorbeeld zijn de vrijwilligers die zich aanmeldden voor kookgroepen. Zij koken voor mensen die in quarantaine zijn en brengen maaltijden bij de mensen thuis. Uit dit soort activiteit ontstaan allerlei informele contacten. Er zijn ook vrijwilligers die inlooppreekuren houden voor bewoners die hulp nodig hebben bij hun administratie. Die komen dan met hun papieren, dat kun je niet online organiseren. Die vrijwilligers hebben zelf, met hulp van onze beheerders, hun loket coronaproof gemaakt met schermen en plastic op hun toetsenborden. Ik vind het geweldig dat niet alleen medewerkers, maar ook vrijwilligers zo creatief zijn.'

*Wat heeft jou de afgelopen weken persoonlijk geraakt?*

'Verhalen van sociaal werkers die vertellen over inwoners die in de eerste coronagolf drie maanden niemand zagen, helemaal vereenzaamden. Toen werden maatregelen weer versoepeld, maar nu zijn ze weer strenger. Zelf heb ik ook heftige verhalen van mantelzorgers gehoord.'

*Heb je in deze tijd veel contact met je teams?*

'Jazeker. Niet alleen ik, maar ook onze adviseurs die gespecialiseerd zijn verschillende thema's zoals financiën, communicatie of personeelszaken. Zij ondersteunen de teams. Zij delen hun inzichten en ervaringen weer met andere teams en op onze portal voor medewerkers. Dan heeft iedereen zicht op oplossingen en leren we samen.'



*Waar loop jij als bestuurder tegenaan in deze tweede coronagolf?*

'Acht gemeenten zijn onze belangrijkste opdrachtgevers. Dit is de tijd van het jaar waarin de begrotingen voor volgend jaar worden vastgesteld. Er zijn gemeenten die vinden dat het sociaal werk vooral door moet gaan zoals het nu in deze pandemie werkt. Die nu vooral niet willen bezuinigen. Maar tegelijkertijd zijn er ook tekorten bij jeugdzorg en de Wmo. Eén gemeente overweegt twee van de vijf accommodaties voor sociaal werk te sluiten en heeft een bezuiniging van anderhalve ton aangekondigd. Dat is een lastige boodschap voor medewerkers en vrijwilligers die zo hun best doen om de dienstverlening zo goed mogelijk overend te houden in coronatijd. Zij voelen zich dan niet gezien en niet gewaardeerd.'

*We horen nu ook wel van leden die zeggen dat hun gemeente juist in tijden van corona ziet dat sociaal werk preventief werkt. Zie je dat ook bij gemeenten waar jullie werken?*

'Wij begrijpen dat gemeenten worstelen met tekorten voor jeugdzorg en Wmo, maar proberen gemeenten ervan te overtuigen dat je het best kunt werken aan wijkgericht werken en



*Op veilige afstand schilderen in De kleine Lelie*

gemeenschapsopbouw in de buurt in plaats van 150 ambulante begeleiders met auto's door de regio laten rijden om hun geïndiceerde uren af te werken, met nul binding met die wijken. Dat moet je wezenlijk anders organiseren. Dan citeer ik graag Hans van Ewijk die pleit voor een basismodel van sterk sociaal werk in wijken, betrokken huisartsen en wijkverpleegkundigen en een paar goede ambulante begeleiders die hun wijk toegewijd zijn. Dan kun je al heel wat geïndiceerde zorg afvangen. In Hilversum zijn we daar al ver mee. Wmo-begeleidingsvragen pakken onze maatschappelijk werker, MEE consultant en twee aan die wijk verbonden ambulante begeleiders op, in nauwe samenwerking met sociaal werk en de sociale basis in die wijk, zónder indicatie. Ook de Wmo-consultant is gekoppeld aan de wijk en stelt indicatie als dat nodig is. Sommige gemeenten zijn geneigd om zich nu helemaal op corona te richten, maar ik ben juist

gefocust op doorgaan op de route van dat basismodel van sterk sociaal werk in de wijken.'

*Is de samenwerking met ketenpartners veranderd door corona?*

'Huisartsen zijn actiever contact met ons gaan zoeken. Er is steeds meer animo voor Welzijn-op-recept-achtige oplossingen. Ook de samenwerking met Kwintes is geïntensiveerd. Dat is een organisatie die begeleiding en opvang biedt voor jongeren en volwassenen met psychiatrische problematiek. Er wonen steeds meer mensen met psychiatrische problematiek in de wijken en in de begeleiding van deze mensen trekken Kwintes en Versa samen op. De samenwerking met onze ketenpartners was al goed, maar die is door corona geïntensiveerd. Dat geldt ook voor de samenwerking met woningcorporaties. Die vragen onze sociaal werkers huurders in kwetsbare situaties op te zoeken.'

*Kees Neefjes, Verdiwel*

*10 november 2020*